

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 30 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrt leta 2 kroni, katere naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Obsedeli so.

Izstop slovenskih deželnih poslancev iz štajarskega deželnega zbora in njihov oklic na slovenske volilce, v katerem z jedernatimi, kratkimi besedami tako rekoč z bengalično lučjo osvetlijo stališče Slovencev v Gradcu ter v vsakem oziru krivično in nestrpljivo postopanje nemške večine proti slovenskim poslancem in slovenskemu narodu, zadef je jako neljubo nemške velikaše v Gradcu. Zoper očitjanja, katera so slovenski poslanci navedli, v svojem oklicu niso mogli in ne morejo ničesar stvarnega ugovarjati; kar je v oklicu je vse žalibože gola, pa vnebovpijoča resnica! Da bi torej ljudem, ki razmer ne poznajo in kateri sploh niso vajeni sami misliti in stvari presojudati tako, kakršne so, metali pesak v oči in se pred svetom delali za boljše, kakor so, izmislili so si grdo zvijačo.

Med Slovenci nahaja se, sicer raztreseno, pa vendar še nekaj ljudi, kateri še niso prišli do spoznanja in do pameti. To so ljudje, kateri nikoli ne morejo umeti, da je čisto naravno, da naj imajo na slovenski zemlji Slovenci prvo besedo, da mora na slovenski zemlji imeti slovenska beseda častno, prvo mesto. Nahajajo se ljudje, katerim se vidi lepše, da se delajo za hlapce tujemu narodu, kakor da bi nastopali kot samozavedni slovenski možje.

Te baže ljudi imenuje slovenski narod nemškutarje ter pravi o njih, da so to metle za vsako smetje. Takih nemškutarjev se nahaja tuintam med slovenskim svetom, kakor se tudi med najbolj čistim žitom nahaja nekaj plevla. V severnih krajih, ki so bližje nemški meji, je seveda takega plevla nekaj več, v južnih krajih pa manj ali tudi celo nič.

Na te nemškutarje stavili so nemški politiki svoje upanje, da bi pred svetom ponižali slovenski narod in postavili v nič njegove narodne zahteve. Zbognat so torej nekaj v nemškutariji zastarelih mož in slovenskih nezavednežev bogve s katerimi pretvezami in lažmi pod komando oskrbnika graščine nemškega viteškega reda pri Veliki Nedelji in ta gnal je kakor nekaj graščak svoje tlačane, njih malo tolpo v Gradec. Tukaj jih je gonil kakor cigan medveda, od Poncija do Pilata. Najprej jih je peljal k najhujšemu nemškemu zagrizencu Walzu, kateri kar strepeče, če slovensko besedo čuje in kateri Slovence živega videti ne more. Ošabni Walz jim je na njihovo ponižno beračenje velikodušno obljubil, da se bode na želje spodnještajarskega prebivalstva ozir jemal „kolikor je sploh mogoče“. Koliko pa ta „sploh mogoče“ pomeni, dokazali so nam Nemci dozdej že pač kaj jasno pri vseh vprašanjih, namreč: malo več kot nič in tako bode tudi znanprej.

Od tamkaj naprej gnal jih je k deželnim odbornikom grofu Attems-u, dr. Reicherju, dr. Derschatti-ju, dr. Schmiderer-ju, dr. Kokoschinegg-u, kateri so jim zatrjevali nekaj, čegar dosedaj svet še nikoli ni mogel opaziti, namreč, da se Slovincem od strani Nemcev na Štajarskem še ni zgodila nikoli nobena krivica in da se bode na potrebo Slovencev tudi znanprej ozir jemal, kolikor bodo to dopuščala deželna sred-

stva. Za naprej! Žalibože, da se je dosedaj tako kruto malo oziralo na Slovence. Če se bode tudi znanprej delalo tako, kakor dosedaj, potem smo že popolnoma na suhem. Deželna sredstva pa so po mnenju nemških velikašev v Gradcu v prvi vrsti samo za nemške deželane. Dosedaj deželna sredstva niso nikoli „dopuščala“, da bi se storilo kaj zdatnega tudi za Slovence. Tako nam ta pridržek pravi, da bode ostalo tudi znanprej ravno tako, namreč, da bode Slovinci lepo plačevali za reguliranje rek na Gornjem Štajarskem, za nemške gimnazije, realke, meščanske šole in druge učne zavode, pomagali mastno plačevati nemške učitelje, da pa bode sami ostali vedno pastorka, kakor dosedaj.

Šli so nadalje k grofu Kottulinskemu, k Poschu, Feyerju, Grösswangu, Sutterju, celo k Rokitskemu, Stallnerju in Bog pomagaj tudi k Lenkotu, kjer so isto molodovanje, kakor dobro izučeni škerci ali papige poičavljali. Tukaj zgodilo se je čudo veliko! Lenko, kateri je v svoji prirojeni skromnosti širokoustil, da on pozna razmere in potreba Spodnje Štajarske bolj kakor vsi slovenski zastopniki skupaj, katerega v njegovi domači občini v St. Petru v Savinjski dolini domači občani tako cenijo in čislajo, da so ga vrgli sijajno iz občinskega zastopa in razžupanskega stola, za to pa za častna občana izvolili dr. Ivana Deškota in Dragotina Hribarja iz Celja, se je celo tako daleč ponižal, da je inpregovoril v nemškem Gradcu par slovenskih besed.

Naravno, da tako vrli „slovenski“ možje, kakor so bili ti, ki jih je vodil uskočni graščinski oskrbnik Flucher po Gradcu, niso smeli zamuditi prilike, da ne bi povdarjali grozne potrebe nemških šol, ter da ne bi molodovali za ponemčenje slovenskih šol.

Bili so tudi pri namestniku grofu Clary-ju, kateri je kot pristen Nemec z velikim veseljem zaslislal, da tem možiceljem ne ugaja pouk v maternem slovenskem jeziku, v katerem se otroci lahko kaj naučijo, ampak, da hočejo imeti pouk v jeziku, katerega otroci ne razumejo, tako, da zastoj drgnejo leta in leta šolske klopi. Namestnik jim je priporočal, naj se torej za nemški pouk, ako ljudstvo res tako gori zanj, potegujejo krajni šolski sveti. No in sedaj so ti „pravi“ zastopniki slovenskega naroda in „pravi“ tolmači njegovih zahtev morali osramočeni priznati, da, če pridejo s takimi predlogi pred krajne šolske svete, jim ni niti misliti, da bi se ti predlogi sprejeli. Če bi bil grof Clary nekoliko bolj razsoden, kakor je, moral je koj sprevideti, da ta deputacija takozvanih „Slovencev“, katero mu je prignal v Gradec nemški oskrbnik Flucher, ne more biti zastopnik slovenskega ljudstva, če ljudstvo o tem kar oni hoče, noče ničesar vedeti, moral bi sprevideti, da ljudje niso generali, še „genarali brez vojske“ ne, ampak samo peščica slabo poučenih, malorazumnih ljudi.

Žalostno je, da se med slovenskim narodom najdejo take kukavice, katerih ni sram, da klečplazijo pred najhujšimi sovražniki slovenskega naroda, ter dajejo tako priliko in vzrok, da

nasprotniki skušajo smešiti težnje in pravice slovenskega naroda, da tako hočejo škodovati vsakemu napredku Slovencev ter pomagati, da bi svet sodil, da je slovenski narod zadovoljen s krivicami, katere se mu na Štajarskem godé že od pamtiveka v narodnem in gospodarskem oziru.

Pravi se, da pristni Tirolec pride k pameti, kadar postane star 40 let; ne vemo sicer, ali so možiceljni, te slavne deputacije kojih imena je „Domovina“ v zadnji številki objavila, že 40 let stari, toliko pa se nam dozdeva, da pamet teh ljudi še do danes ni srečala.

Nasprotnikom pa ta badasta komedija gotovo ne bode nič koristila, ampak ravno nasprotno; kajti to je najgrše sredstvo, katero morejo uporabljati zoper slovenski narod, da za take komedije zlorabijo par nezavednih, zapeljanih figovcev.

Nad to prvo deputacijo zagnali so nasprotniki velikanski vršč, kakor da se je svet začel naenkrat narobe sukati, ali Drava teči proti Mariboru.

Kakor je znano, da optice vse poznamajo, tako je posnemalo par ravno tako vrednih in malo zavednih oziroma z nemškutarim duhom prepojenih možiceljnov pri Mariboru to Deputacijo. Če „Velikonedeljčani“ tako slavno bandajo po Gradcu, zakaj pa ne bi iz Slovenskih gorc ravno tako! In zbrala sta nekov Ignac Flucher iz Ravnice in Janez Gornik iz Pesnice šest možakarjev, ter sta mahnila v Gradec. Lazili so zopet od Petra do Pavla, od enega nemškega velikaša do drugega, dobrikali se istim, ne vemo, če jim tudi roke poljubovali ter zavijali oči po nemškem pouku v šoli.

Pa ta deputacija ni napravila več tiotega efekta, očitvidno se Nemci že sami sramujejo te komedije; kajti svet prav dobro spoznava, da je to vse le naročena, slabo uprizorjena komedija.

Ker je videl „Flucher-II.“, da mu je grdo spodletelo, izjavil je rajše sam, da njegova deputacija ni bila — slovenska, temveč vodil je slovenjegoriške — Nemce. Gornik in tovariši pa Nemci — to pa je še hujši poper!

Zasleplencem pa, ki se toliko spozabijo, da se dajo zvoditi po par prijaznih besedah kakkega nemškega ali nemčurskega velikaša, da hodijo v Gradec teptat slovensko ime in lažijo se klanjat najhujšim sovražnikom slovenskega naroda, moramo izreči svoje obžalovanje in jim zaklicati besede slavnega slovenskega pesnika: „Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti!“

Celjske in štajarske novice.

(Štajarski deželni zbor.) Seja dne 27. aprila. Poslanec baron Rokitski dokazuje, koliko škode trpi naša živinoreja vled cesarske naredbe z dne 21. septembra 1899, vsled katere uživa uvoz ogrske živine vse prednosti. Samo leta 1897 se je uvozilo iz Ogrske k nam živine v vrednosti 28 in pol milijona gld. — Rektor dr. Richter predlaga zgradbo nove deželne bolnišnice v Gradcu, ker je sedanje poslopje premalo. Za zgradbo novega nadstropja pri Joaneumu v

Gradcu se dovoli 40.000 K prispevka. Dovolj se nakup stavbišča za zgradbo elektrotehničnega zavoda pri tehnični visoki šoli v Gradcu. Profesorju dr. Khullu se dovoli letne podpore 1000 K, da bo začel izdajati nekaj „štajarski besednjak“. Najbrž bo to seznamek gornještajarskega narečja. Kakor vidimo, vsi visoki zneski, katere dovoljuje deželni zbor, nimajo za nas Slovence pičice ko risti, toda Bog varuj, da bi se mu očitala pristranost! — Seja dne 28. aprila. Baron Rokitski utemeljuje svoj predlog za ustanovitev deške meščanske šole v Lipnici. Mestu Ptuj se povrne 2584 K 16 h deželnih preveč plačalo. Finančno ravnateljstvo je obdržalo tozadevno prošnjo narešeno — 21 let! Dokaz natančnega uradovanja ptujke občine in finančnega ravnateljstva! Tržki občini Marenberg se dovoli za zgradbo lesenega mostu čez Dravo prispevka 20.000 kron. Reši se več prošnji občin za zvišanje občinskih doklad in za uvrstitve okrajnih cest II. razreda v I. razred.

(Častnim občanom) je imenovala trška občina Braslovče domačega dekana č. g. Matija Stoklasa ob njegovi 70letnici.

(Nove maše) je obhajal v Konjicah v nedeljo dne 29. m. m. ondotni kaplan in veroučitelj pri knezu Windisohgrätzu č. g. Alfonziju Požar, sin celjakega poštnega kontrolorja. Novomašnik je bil lansko leto pri završitvi bogoslovnih študij premlad za posvečenje.

(Pozor pred osepnicami!) V Gornji Italiji razsajajo osepnice ter se je bati, da bolezni italijanski delavci k nam zanesó. Občinske oblasti z okrožnimi zdravniki morajo tedaj na te prisiljenosti paziti, vsakega obolelega za osepnicami oddati v izolirane bolnišnice ter slučaj prijavit okrajnemu glavarstvu.

(Vsem udom političnega društva „Naprej“ v Celju) Namestništvo je potrdilo preosnovana pravila, vsled katerih je dobilo društvo širšo podlago za uspešno delovanje. Društvo si bo prizadevalo prirejati tem več shodov s poučnimi govori. Obiskati hoče tedaj vse kraje, kjer je potreba politične in narodno gospodarske probuje. Rodoljube v takih krajih prosimo, da društvu v ta namen prijavijo svoje želje ter priskrbe primerne prostore za zborovanja. Prijave je nasloviti na predsednika dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju. Ker pa potrebujemo za oživljeno delovanje tudi denarja, prosimo vse dosedanje udeležence, da plačajo letno društvenino, pozivamo pa tudi vse domače in zunanje rodoljube, da pristopajo k društvu. Udnina znaša letno 2 gl. Udje morajo biti 24 let stari ter avstrijski državljani. Delajmo za narod, žrtvujmo po svojih močeh zanj!

Odbor.

(Vojaški nabor v Celju) končal se je pretekli teden. Kako postopa tukajna policija z mladenci, ki pridejo od nabora, povedali smo že lansko leto. A letos ni bilo bolje, temveč še slabše. Policija podi za mladenci toliko časa, da kateri „zajuoka“ in hajd po njih ter jih vleče v zapor. Bili smo priča, ko je takim načinom v soboto opoldne, ko še niti eden mladenič ni zavriklal, prišla dva ter jih s silo odtirala v zapor, tretjega pa, ki je prosil za tovariša, zgrabi brez vsakega povoda pripravljeni policaj in ga z onima odpelje v tamnico. Da tako postopanje ne blaži razmerja kmečkih ljudi do meščanov je ob sebi razumno. Mladenč, ki se mu zgodi taka krivica, zapomni si bo in opravičeni srd iskal bode ob priliki gotovo duška. Če bi bila ta policija tako pridna ob priliki obiska Čehov v Celju, zaprla bi bila ne le celjsko sodrgo, temveč še marsikoga drugega, ki je tulil in rjoval celo noč, ne da bi se mu kaj zgodilo. Čudimo se tudi, kako „šaržo“ zavzema dr. Schurbi pri policiji, da se umešava v aretiranje, ko vendar ve, da je strogo prepovedano posegati v delo policije in da on nima pravice koga zgrabiti v imenu postave. Takšnim razmeram mora biti konec, zato pozivljamo vsa županstva celjskega okraja, da vložijo pri merodajnih oblastvih prošnjo, naj se vrši nabor v okolici za eden del v Gaberjih za drugi del pa v Levcu; pomagano bode na eni strani mestnemu magistratu in policiji, na drugem pa ustrezno nabornikom in njih starišem, ker se jim ne bo bati, da pride eden ali drugi brez pravega vzroka pod ključ. —

Videli smo vojaške naborne na Dunaju in v velikih mestih, a tako občutljivih živcev in takega postopanja policije pa nikjer do kmečkih mladencev.

(Občinske volitve v Celju.) Volitve v celjsko mestno občino so pokazale, da je bil resničen Mörtinov izrek, češ, da zadostuje, če le eden govori in nasvetuje, drugi pa — vzdignejo roko. Politično prepričanje nemških Celjanov je vzela v zakup firma Mravlag-Jabornegg. Kakor sta dva potegnila vrvice, zaplesali so vsi nemški močiteljni. Veliki volilni odsek — v resnici pa le omenjena „Germana“ — ni vprašal nikogar, kako hoče voliti, temveč sestavil je le imenik zanesljivih somišljenikov, zavrgel dr. Stepischnegga in Altzieblerja ter izrekel, vsakdor voli po svojem prepričanju, toda kdor ne voli edino le nasvetovanih mož, tega si bomo zapomnili! Basta! In „mafija“ je že prežala, koga bo treba — proskribirati. Može, ki niso marali zatajiti svojega prepričanja, ostali so rajši doma. Tako se je zgodilo, da je v tretjem razredu od 737 volilcev prišlo na volišče samo 231, v drugem razredu od 73 volilcev 36, v prvem razredu pa od 183 volilcev — 63. Izvoljeni so vsi „predlagani“, in sicer v III. Anton Chiba, dr. Gregor Jesenko, Janez Koroschetz, Otto Kuster, Samuel Payer, Gustav Stiger, Karol Teppi, Friderik Wittula, namestniki pa: Rudolf Costa-Kuhn, Ferdo Dominig, Karol Ferjen in Henrik Scheuermann. — V II. razredu: Anton Echerberger, Josip König, Josip Pallos, Franc Pollet, Fritz Rasch, Jurij Skoberne, Alojzij Walland in Franc Wicher; namestniki: Josip Achleitner, Josip Jarmer, Janez Tertachek in Marko Tratnik. V I. razredu: Josip Bobisut, dr. Henrik pl. Jabornegg, dr. Josip Kowatschitsch, Matevž Kurz, Viljem Lindauer, Anton Paul, Julij Rakusch in dr. Avgust Schurbi; namestniki: dr. Evgen Negri, Pavel Ploner, Makso Rauscher in Fritz Wehrhan. Slovenci se volitve niso udeležili.

(Kaj bi počeli Celjani brez — priseljencev!) V novem občinskem odboru sta dva gimnazijska profesorja, ravnatelj meščanske šole in učitelj na Končnikovi pripravnici Bobisut. Pa tudi ostalih dobri dve tretjini so „privandrali“ pred kratkim časom v Celje. Domačin je Otto Kuster, katerega so menda izvolili zaradi njegovega „vzlednega“ gospodarstva. Po očetu je prevzel tačas najboljšo gostilno „zum Engel“, a že po par letih je pokazal toliko praktičnega gospodarstva, da je prišel na boben. Veliki volilni odsek se je gotovo zmotil, kajti občinsko odborništvo bi šlo njegovi sestri, ki vodi sedaj gostilno. O „možih“, kakor dr. Negri, Costa Kuhn itd. pa ne vé svet drugih zaslug in izkustev, kakor, da so se — rodili.

(Shod v Laškem trgu.) Prihodnjo nedeljo, dne 6. t. m. ob 3. uri popoldne priredi celjsko politično društvo „Naprej“ javno zborovanje s poučnimi govori v Laškem trgu v gostilniških prostorih Kukčeve pivovarne. Poročala bodeta naša deželna poslanca o izstopu iz deželnega zbora ter drugi govornik o našem političnem in gospodarskem položaju. Slovenci iz Laškega in vseh sosednjih občin, pridite polnoštevilno!

(Za podržavljenje krajevnih železnic Celje-Velenje) je vložil Lenko obširno petico na deželni odbor. Država pa se najbrže ne bo posebnopozurila ustreči Lenkovi prošnji.

(Konjiško učiteljsko društvo) bo zborovalo v četrtek, dne 3. maja t. l. ob 9. uri popoldne v Tepanjah, po nastopnem sporedu: I. hospitalija v II. r. točno ob 9. uri. II. Zborovanje v šoli I. raz. 1. Naznanila predsednika. 2. Verifikacija zap. zadnjega zbora. 3. Volitev načelnika. 4. Razgovor o pravilni, ednotni sestavi statističnih tabel, y to svrhu naj prinesejo tov. šol. voditelji tabele seboj. 5. Razgovor o vprašanju: Kaj ovira napredek šolstva v našem okraju. 6. Iz vprašalne skrinjice. 7. Slučajnosti. Zborovanje se vrši ob vsakem vremenu. Za obed (juha i meso z dvema prikubama) je oskrbljeno. Na polnoštevilno udeležbo vabi s tovariškim pozdravom Jurko, predsed. nam.

(Vitanje.) Pri nas so tatovi! V četrtek so ulomili k Hončnikarju. Zunanja hišna vrata so prepleli z vrvmi, da so ubogi ljudje prišli komaj na zrak, ko so se prebudili. Vzeli so jim najboljšo obleko in nekaj denarja. Od tod so šli še

k Uratareku in so zlezli skozi raztrgano okno v klet in si ugasili žejo s pristnim „Črešnovarjem“. Zastonj nihče ne dela! Okradli so tudi v doliški občini nekega krojača, ki je ravno hotel odposlati izdelane obleke. Ti so pač tatovi četirih rok; zato bodo sedeli na dveh klopih.

(K konjski tatvini v Blanci.) Pred par meseci sta ukradla 18letni Josip Strniša iz Banečije pri Trebnjem in njegov oče par konj in voz v Blanci pri Sevnici ter sta vse skupaj prodala. Celjsko okrožno sodišče je obsodilo te dni očeta v dveletno, sina pa v 15mesečno poostreno ječo.

(Volilni shod) V nedeljo, dne 6. majnika t. l., priredi pol. društvo „Pozor“ iz Ptuja shod ob 4. uri popoldne na Zavrchu na pošti. Poročata državni poslanec g. J. Žičkar in dež. poslanec g. dr. Jurtela. Volilci udeležite se obilo!

(Požari.) Faro sv. Janža na Dravskem polju je obiskala dne 23. m. m. velika nesreča. V presledku pol ure je gorelo v dveh vaseh. V vasi Zatoliče je uničil požar štirim kmetom vsa poslopja, dočim je v Trničah devetim posestnikom zgorelo vse imetje. Na obeh krajih je zažgala najbrž hudobna roka.

(Shod pri Sv. Jakobu v Slov. goricah) priredi v nedeljo dne 6. t. m. jareninsko politično društvo. Govoril bo poslanec Róbič i. dr.

(V Tinjah) so pretečeno sredo slovesno umestili novega župnika č. g. Franca Brgleza.

(V Mariboru je umrl) dne 26. t. m. gosp. Ferdo Ullrich, notarski substitut in kazenski zagovornik. Pokojni je bil „naše gore list“. Lahka mu zemljica!

(V Mariboru) se vrše dne 6. t. m. v „Narodnem domu“ predstave ljubljanskega „Dramatičnega društva“, katere je vlada poprej zabranila. Zanimanje je veliko in dvorana bode gotovo polna.

(V kadetno šolo v Mariboru) se bo sprejelo začetkom šolskega leta 1900/1901, t. j. sredi meseca septembra 50 gojencev. Za gojence, ki niso sposobni za I. letnik, obstoji posebna pripravništva. Pogoji o sprejemu se dobé tiskani za 40 vin. pri poveljstvu kadetne šole.

(Umrl je) v Gradcu dne 26. t. m. višji državni pravdnik Ernest Steiner v 46. letu starosti. Mlad je dosegel visoko službo. Slovencem ni bil naklonjen.

(Graškim podžupanom) je izvoljen na mesto umrlega Kollerja cesarski svetovalec gosp. J. Seebacher.

(Izpiti za učiteljice ženskih ročnih del in za otroške vrtnarice) se vršijo v Gradcu na ženskem učiteljskem v mesecu juniju. Prošnje je poslati do 31. majnika ravnateljstvu omenjenega zavoda.

Druge slovenske novice.

(Kranjski deželni zbor.) Seja dne 26. aprila. Kmetijski družbi se zviša letni prispevek na 4000 kron. Družba nameruje osnovati več živinskih zadrug. Mestni občini ljubljanski se je dovolilo obremeniti mestno graščino Podturn s hipotečnimi kavcijami do 140.000 kron. Prošnjo kranjskega učitelstva za spremembo pokojninskega zakona je predlagal poslanec Višnjikar. Učitelstvo je vložilo naslednje zahteve: 1. vštenevanje vseh službenih let pri odmerjanju učiteljeve pokojnine; 2. vštenevanje provizorijskih službenih in aktivnih vojaških let po zrelostnem izpitu v službeno dobo; 3. skrčenje službene dobe na 35 let in 4. aktivitetne priloge je všteti v pokojnino. Vseh teh zahtev ni uslišal finančni odsek, pač pa je sprejel spremembo § 64. sedanjega zakona, vsled katerega je dobival učitelj po 10 službenih letih tretjino plače, čez 15 let 1/2, in tako potem vsakih 5 let 1/2, več, še le čez 20 stalnih službenih let polovico. Po novem zakonu dobi učitelj čez 10 let 40 %, službenih prejemkov, potem pa vsako leto 2 %, več, tako da dobi po 15 službenih letih polovico, čez 20 let 60 %, itd. Najnižja pokojnina učitelja (učiteljice) mora znašati 800 kron, učiteljake vdove pa 600 kron. Večinoma ugodno se je rešila; cela vrata prošnje za zvišanje pokojnine že upokojenim učiteljem ozir. učiteljskim vdovam. Učiteljski pokojninski zaklad za leto 1900 ima potrebnosti 84.562 K, pokritja pa 22.816 K, tedaj primanjkljaja 61.746 K.

(Deželne podpore za gasilna društva.) Deželni odbor kranjski razdelil je meseca aprila iz stražno-gasilnega zaklada nastopnim gasilnim društvom podpore, in sicer so prejela: Zvezni odbor 1200 K, Ljubljana 600 K, Kamnik, Komenda, Novo mesto, Postojna, Ribnica, Gorenji Logatec, Moate, Bohinjska Bela, Vinica, Škofljica, Sodražica, Voglje, Novavas, Št. Jurij pri Kranju, Cerklje, Selce pri Šempetru in Štepanjvas po 300 K; Šiška 240 K; Borovnica, Brdo, Cirknica, Črni vrh, Doljsko, Gorje, Ig, Trnovo, Kranj, Kropa, Mengš, Mokronog, Polhovgradec, Poljane, Radeče, Radovljica, Senožede, Škofjaloka, Šmarje, Toplice, Trebno, Tržič, Št. Vid pri Ljubljani, Žiri, Žužemburg, Preddvor, Koroška Bela, Stari trg pri Ložu, Selce, Črnomelj, Železniki, Dobrova, Brezovica, Rateče, Mozelj, Mošnje, Onek, Metlika, Rovte, Dolgava, Semič, Razdrto in Kočevje po 200 K; Begunje, Belapeč, Bizavik, Bled, Krka, Leskovec, Krško, Smartno pri Litiji, Vič, Vipava, Višnjagora, Vrhnika, Zagorje in Breznica po 160 K; Dob, Dol, Dovje, Horjul in Št. Vid pri Vipavi po 140 K; Dolenjavas pri Ribnici, Kranjskagora, Starilog in Kočevska Reka po 120 K; Litija, Mojstrana, Planina, Staracerkev, Vrd, Kamnagorica, Svetlipotok, Reinthal in Koprivnik po 100 K. Poleg še občina Leše 160 K in občini Sv. Jošt in Račna po 100 K, torej skupno 20.420 K. Dobil so podporo vsa društva, ki so vložila svoje prošnje.

(II. mestni otroški vrtec v Ljubljani) se je otvoril dne 1. maja t. l. v Cerkvenih ulicah št. 21.

(Požarna bramba v Ljubljani) si je ustanovila lastno godbo 24. mož.

(Za streljanje proti toči) je dobil kranjski deželni odbor 2000 K državne podpore.

(Streliš.) V Vrhovljah v kamniškem okraju je užgala dne 22. m. m. streliš kozolec Lovrenca Breznika. Dne 23. m. m. pa je udarila v hlev Antona Marolta v Zg. Mamolu pri Polhovemgradu ter ubila bika.

(Umrli je v Tujnicah) pri Kamniku 25. aprila t. l. pri svojem sinu učitelju, Luka Pintar, bivši posestnik na Pilštanju v 82. letu starosti. Z varčnostjo in modrim gospodarstvom je pridobil toliko, da je mogel izsolati dva sina-učitelja. Leta 1849. se je udeležil vojske na Laškem. Naj počiva v miru v zemlji kranjski, katere krajan je bil!

(Obesil se je) dne 26. m. m. v Predtrgu pri Radovljici kmet Erjavec. Preobilo zavžiti špirit mu je zmedel možgane.

(Ponesrečil je) v Bohinju v noči 24. m. m. 33letni Šimen Sušnik. Svetil si je potoma s svetilnico, a je padel, pri čemur se je razlilo olje ter se užgalo na obleki, da je vsled opeklin umrl.

(Dekanijo Šmarje na Kranjskem) je dobil g. Matej Sitar, dosedaj župnik v Št. Juriju.

(„Studentenheim“ v Kočevju) S pomočjo „Südmarka“ ustanovijo v Kočevju „Studentenheim“.

(Gad je pičil) v Vremah na Notranjskem Jožefa Pročarja, ko je trebil mejo.

(„Südmark“) ima na Koroškem 29 podružnic. Od teh jih je na Slovenskem 11, in sicer: Pliberk, Železna Kaplja, Borovlje, Brnca, Št. Martin, Prevalje, Poreče, Pontabel, Št. Rupert, Trbiž, Velikovec. Sevé, so podružnice tudi v Beljaku in Celovcu. Ubogi zaslepljeni Korotan!

(Nemški „Schulverein“) je lani bogato sipal svoje Judeževe groše na Koroško. Vkup je razdelil na 36 krajev 14.879 kron. Podpore so dobili: Borovlje (600 K), Celovec (2630 K), Velikovec (826 K), Železna Kapla (1128 K), Šmartin (740 K), Glinje (600 K), Šmohor, Vétrinj, Rožek, Naborjet, Vrata, Vrba, Črna, Hodiše, Djekše (!), Domačale, Podkloster, Spodnji Dravograd, Podgorjani (!), Črneče (!), Št. Štefan, Ukve, Malošče, Etendorf, Mohliše, Grabštanj, Bilčoves (!), Pliberk, Št. Jurij, Črešnje, Podljubelj, Čajna, Lipa, Loče, Gospasveta, Globasnica (!). Razen tega je razdelil „Schulverein“ tudi 519 raznih nemških knjig. — Žalost mora napolniti vsakega rodoljuba, ko čita zgornja imena, saj malone na vseh koroških šolah delajo s pomočjo „Schulvereina“.

(Sin obstrelil mater.) V Borovljah se je igral 10letni sin puškarja Lotmana z nabito puško. Puška se je sprožila ter zadela mater v prsi.

(Osebná vest.) Računski ravnatelj pri pomorskem uradu v Trstu g. Anton Krisch, je dobil povodom svojega umirovljenja naslov dvornega svetnika.

(Na c. kr. učiteljsko v Kopru) je izpraznjeno mesto začasnega glavnega učitelja za matematiko in fiziko. Naučni jezik je nemški in slovenski. Prošnje je vložiti na c. kr. deželni šolski svet za Istro do 25. t. m.

(Goriški deželni zbor) zato ni imel že 14 dni nobene seje, ker je — eden poslancev oboleva za influenco. Vsled tega bi bilo v zbornici enako število Slovencev in Italijanov. A tega se je deželni glavar dr. Pajer zbal ter se napravil še sam bolnega.

(Izpiti učiteljske usposobljenosti v Gorici) se vrše 7. majnika. Oglasilo se je do sedaj 21 učiteljev in učiteljic.

(Banka „Slavija“.) Poročilo o delovanju v življenjskem oddelku za pretečeno leto izkazuje data, ki zaslužijo popolno pozornost. V letu 1899 bilo je podanih v življenjskem oddelku 4813 oglasil za zavarovani kapital 13.143.654 K 40 v. in izdano zavarovalnih pogodb 4017 za zavarovani kapital 11.092.554 K 40 v. Zavarovalnina za leto 1899 iznaša 2.506.881 K 88 v. Izplačila za pretečeno leto so iznašala 957.630 K 82 v. Rezerve in fondi v vseh oddelkih iznašajo 20.579.494 K 88 v., premoženje banke „Slavije“ pa 20.198.125 K 18 v. Izplačila v vseh oddelkih za l. 1899 iznašajo 3.102.802 K 90 v. Vsega skupaj je banka „Slavija“ izplačala do sedaj 82.922.942 K 86 v. Navedeni uspehi pojasnujejo s cela naravni razvoj banke „Slavije“ in priljubljenost njeno v najširših vrstah občinstva.

Dopisi.

(Iz Laškega trga.) Nek puhel nemčurček obira v zadnji številki „Deutsche Wacht“ tukajšnjega g. kaplana Ivana Goriškega, ker sodeluje pri raznih narodnih društvih. Očita mu, da se je pregrešil zoper pokorščino do svojega škofa. V svoji razburjenosti imel je nekoč tolažilne sanje, da bere pismo od preč. ordinarijata, v katerem je strog ukaz, da ne sme gospod kaplan niti črke več zapisati za kmetijsko zadruho. Siromak se zbudi, pa misli, da je resnica. Toda, kako se moti. G. kaplan ni dobil nikdar ukaza, da ne sme sodelovati pri društvu, ampak le svet, da bi se kakor hitro se dobi moč, ki ga bo nadomestovala, odtegnil javnosti in se ne postavljaj v prve vrste pri vodstvu. To je hotel gospod kaplan tudi storiti in je že dobil za to sposobne moči. Ravnal se je popolnoma po nasvetu preč. ordinarijata. Laški nemčurji bi mu pa radi očitali nepokorščino, katere niso nikdar poznali in je ne poznajo. Učite svoje otroke pokorščine in jim nikar ne dajte potube! Potem čudo pa tudi izostale vse kazni v šoli. Kdo pa je pokvaril otroke v nemški šoli? Se nič ne spominjate, kako ste osnovali „Südmarko“, kako ste vodili otroke seboj pri izletih požarne brambe? Otroke ste takrat pokvarjali, da so potem vedno nosili nemške trake, kričali po ulicah naučene psovalne vzklike, da celo „flosarje“ s kamenjem napadali. Tedaj ni bilo še sluha ne duha o konsumnem društvu.

Da, v 3. razredu nemške šole je nekaj takih otrok, katerih ni mogoče drugače ugnati, kakor le s palico. Vprašajte g. razrednika, ki je večkrat imenoval dotične otroke zverine in je tudi moral palico rabiti.

G. kaplan je bil sicer kaznovan pri sodišču na 20 kron, ker je par hudobnih otrok s palico kaznoval. Pa kdo more reči, da so bili težko poškodovani? Celotno zdravniško spričevalo govori samo o lahki poškodbi. Le rahločuten dopisnik ve, da sta bila otroka težko poškodovana, katera sta takoj drugi dan po prestani, desetkrat zasluženi kazni bila v šoli.

Zadnja beseda o tej stvari sploh še ni izrečena, počakajmo kaj reče c. kr. okrožno sodišče.

(Iz ormoškega okraja.) Deževje letošnje spomladi provzročilo je, kakor drugod, mnogo škode tudi v našem okraju. Pomladno delo je zaostalo, vinogradi niso okopani in sedanja kop vršiti se mora zelo pozorno, da se reznikom ne otepejo že poginani obadi.

Bregovi klanjcev med vinogradi so se vsled mokrote potegnili in zasuli pota, da z vozovi

k vinogradom ni mogoče, pa tudi upanja ni, da bodo pota na nekaterih krajih pred poletjem za vožnjo prosta. To nezgodo moramo prenašati, saj smo se slabih potov v naše vinograde skozi leta navadili, ker za popravilo občinskih potov se po naših vinogradnih občinah slabo skrbi. Nekdaj morali so viničarji z rožjem, katero so v vinogradih pri rezi dobili, klanjce nastiljati, kar je pota vsaj v spomladi za vožnjo sposobilo in brnilo, da ni voda poti kopala, sedaj pa je nastiljanje potov malokje videti, in vsa voda dere v sredi po klanjcu, da voziti ni mogoče.

Blizu občinskih potov se stavijo hlevi in zraven ležeči občinski pot rabi posestnik za — gnojišče n. pr. v Vinskem vrhu. Isti posestnik nasadil si je po obč. potu slive in občinski odbor to mirno gleda. Že večkrat so se posestniki vinogradov pri okrajnem in deželnem odboru zavoljo slabih potov pritožili, vsled tega bili so brezuspešni komisijonelni pregledi (pa ne, kakor je lansko leto „Slovenski Gospodar“ — krivo podoben — poročal, da nemškimi gospodom v Gradcu pota niso dovoljna in če žele boljše, naj si jih sami popravijo.) So občine v okraju, katere že skozi leta občinskih potov ne popravljajo, se tedaj ni čuditi, da je voda po sredi pota do kolena globoke jarke skopala, kjer mora človek po potu idoč pri belem dnevu dobro paziti, da si noge ne zlomi n. pr. v občini Vitan pod voglom občinskega predstojnika P. . .

Pogledamo pa v naše davčne bukvice, najdemo zapisano — občinske doklade 50, 60 celo 90%, in tukaj nastane vprašanje, bo li mogoče posestniku te visoke naloge plačevati, ako pri najboljši volji svojih opustošenih vinogradov zboljšati ne more, ker gnojil se pri vinogradu malo spravi, dovažati pa jih zavolj slabih potov ne more.

Slavni okrajni odbor naj bi občinam strogo ukazal, da skrbijo za dobra pota in tistim, kateri jih zanemarjajo v prihodnje zelo nizke občinske naloge dovolil.

Politični pregled.

(Državni zbor) je sklican na dan 8. maja. Delegacije se skličejo pozneje.

(Ministerski svet) se je vrnil na Dunaju dne 27. m. m. Posvetovalo se je v zadevah, ki se tičejo sklicanja državnega zbora.

(Poljski državni in deželni poslanci) so se izrekli na skupnem shodu zoper obstrukcijo. Ako bodo Čehi vztrajali pri prvotnem sklepu, bati se je za slovansko solidarnost, ker so tudi nekateri Jugoslovani zoper obstrukcijo.

(Koledarski kolek na Ogrskem.) V prihodnjem zasedanju ogrske zbornice odpravijo tudi za Ogrsko koledarski in inseratni kolek. V veljavi bo ostal potem le še v Turčiji.

(Kallay zoper mohamedance.) Vodja uprave v Bosni in Hercegovini baron Kallay se je začel vtikati tudi v verske razmere, kar je zelo kočljivo podjetje. Odstavil je turškega škofa v Mostaru muftija Djabiča. Mohamedanci so sklenili, da ne pripoznajo za svojega verskega voditelja Rigjanoviča, katerega jim je priskrbel Kallay.

(Sestanek vladarjev.) Ruski car se baje snide v mesecu septembru v avstrijskim in nemškim cesarjem. Iz navadnih ceremonij se to gotovo ne zgodi.

(Arnavti v Makedoniji) so se začeli puntati. Okoli Ipaka dogodili so se večji napadi. Arnavti zahtevajo, da se jim dovoli osnovati narodno stražo 10.000 mož.

(Nemška mornarica) se bo vendar pomnožila. Dotični zakon je že deloma sprejet, ker je katoliški centum deloma se izrekel za vladno predlogo.

(Na pariški razstavi) se je otvoril dne 27. m. m. z velikimi slavnostmi ogrski oddelak. Ogrski finančni minister Lukacs, je pri tej priliki priredil bogato pojedino.

(Bolgarski knez Ferdinand) je na obisku pri italijanskemu kralju. Njegovo dobrikanje okoli evropskih vladarjev mora imeti pač posebne svoje vzroke.

(Zarota Karlstov v Španiji.) Pristaši don Karla, ki brepeni po španaki kroni, se skrivoma oborožujejo. V bližini Barcelone so zasačili nedavno veliko skladišče orožja. Konfiskovanih je nad 500 pušk in bajonetov.

(Vstaja v Columbij.) Vstaši so se polastili mesta Chartago.

(Vojna v Afriki.) Buri so zopet zasedli Boskop. General Methuen se je moral umakniti. Poroča se, da je angleški general Chermide za sedel Dewetdorp. Obleganje Wepenerja so Buri ostavili ter se pomikajo v treh kolonah proti Ladybrandu. Z obleganjem so le hoteli doseči, da domači farmarji spravijo pridelke, predno bi prišli Angležem v roke. Angleži so izgubili pri tem zadnjem spopadu 33 ubitih in 132 ranjenih, pa tudi burske zgube so precej velike. Angleški maršal Roberts si prizadeva zapreti Buro pot od Wepenerja in Dewetsdorpa proti Ladybrandu, toda Buri pridejo gotovo poprej na svoj cilj. Pač pa se zna Angležem posrečiti, vzeti nazaj vodovod pri Bloemfonteinu.

Razne stvari.

(Grad Achilleion) na grškem otoku Korfu, ki je bil last pokojne avstrijske cesarice Elizabethe, je kupilo neko francosko delniško društvo za eden milijon frankov.

(Število Francozov pada.) Leta 1893 je bilo na Francoskem rojenih 446.957 moških, 1894. že 436.663, leta 1895. pa le 425.889. Zmanjšalo se je torej število moških Francozov tekom treh let za 21.086 ljudi. Vojaska uprava tega nedostatika sploh ne more več nadomestiti. Kaj piše Zola v svojem najnovejšem romanu "Fécondité"? Ako pojde tako dalje, kam pridejo Francozi s svojim — sistemom?

(223.500 poštnih uradov.) Glasom statističnega izkaza mednarodnega poštnege urada v Bernu v Švici se nahaja na celnem svetu 223.500 poštnih uradov. Iz tega izkaza je pa zlasti razvidna čudna slučajnost, da se nahaja veliko število poštnih uradov enakega krajevnega imena. Uprav čudovito je, kolikokrat se ponavljajo ta razna krajevna imena na zemljevidu. Največ je krajevnih imen, ki so označena po kakem svetniku, število takih poštnih postaj znaša 6000 na celnem svetu. Največ imen je označenih po svetem Antonu, Bernardu, Miklavžu, Petru, Pavlu, Boštjanu, Vincenciju, sveti Ani in sveti Klari. Od teh krajevnih imen je na zemljevidih najmanj 200—300 imena evropskih mest se prav mnogo krat ponavljajo v Ameriki.

(Velika nesreča na morju.) Turška torpedovka „Seham“ se je dne 22. m. m. pri Beirutu razletela. Pet častnikov in 25 vojakov je ubitih.

(Iz Amerike.) V Denveru v Sev. Ameriki bo imel novo mašo ribniški rojak č. g. Ignacij Bugar. — V Clevelandu je zblaznel Anton Pengelj, doma iz Poljan pri Ribnici. Doma zapušča ženo in otroke.

(Velika povodenj v Texasu.) Po celnem okraju Texas v Ameriki je bila začetkom m. m. velikanaska povodenj. Največ škode je napravila reka Colorado. Na tisoče živine je utonilo. Samo v kraju Austin je napravila škode za šest milijonov dolarjev. Utonilo je tudi 55 ljudi, a samo ednemu posestniku je vzela voda 780 glav živine.

Loterijske številke.

Gradec dne 28. aprila 1900: 76, 36, 66, 17, 5, Dunaj 6, 29, 83, 75, 57.

Lepo veliko posestvo

z lepo hišo in prostornimi gospodarskimi poslopji se zavoljo bolehnosti posestnika takoj proda kot celo posestvo, kakor tudi na drobno. Celo posestvo meri 58 oralov in sicer: 9¹/₂ oralov njiv, 19¹/₂ oralov travnikov in pašnikov, 26¹/₂ oralov gozda z lepim trdim in mehkim lesom in 2¹/₂ orala vinogradov. Posestvo leži v ugodni vasi v Savski dolini, 1 uro od železniške postaje Sevnice in pol ure od okrajne ceste, ter je zelo rodovitno. Cena celemu posestvu je 16000 kron, za posamezne dele po dogovoru. Polje je sedaj dobro obsejano, travniki in gozdi odlični. Natančneje se poizve pri A. Skalovniku, nadučitelju na Blanci, pošta Blanca. (181) 3—2

200 metercentov sladke krme

lastnega pridelka, je na prodaj pri **FRANC KARTIN-U** v Št. Jurju ob juž. žel. (184) 2—1

Službe išče

gimnazijski petošolec, stenograf, pri odvratniku ali notarju. Ponudbe naj se pošljajo pod J. a. poste restante Sv. Jurj ob Ščavnici, Radgona. (186) 3—1

Krepak in spreten

UČENEC

vešč slovenskega in nemškega jezika, kateri je z dobrim razredom v računstvu šolo dovršil, približno 15 let star, do stojnih starišev sin sprejme se takoj pri

Franc Kartinu

trgovcu v Št. Jurju ob južni železnici.

Sprejme se tukaj tudi takoj

trgovski

pomočnik

zmožen slovenskega in nemškega jezika, vojaščne prost, adrav, dobro izurjen v specerijski stroki in železnini, marljiv prodajalec, z dobrimi spričevaji. (185) 2—1

Podjeten trgovec

išče v najem, v večjem kraju trgovino z manufakturnim in specerijskim blagom.

Blagohotne ponudbe naj se pošljajo pod šifro „Trgovec 34“ na upravnništvo tega lista. (180) 6—2

Občinski redar.

Služba občinskega redarja se razpiše.

Plača 500 kron na leto, prosto službeno stanovanje, obleka in kurjava, združeno z zavarovanjem proti neugodi.

Ker je služba mala, pripravna je za obrtnika, katerega obrt se strinja s to službo.

Pogoji: neomadeževani značaj, znanje slovenskega jezika v besedi in v pisavi (nemščina, le v besedi, a ni pogojno) in zmožnost službo redarja opravljati.

Dostojni vojniki in žandarji imajo prednost.

Prošnje naj se pošljejo na upravnništvo „Domovine“ v Celju. (175) 3—3

Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem

Drag. Hribar-ja

v Celji

Rotovška ulica števil. 2

priporoča svojo veliko zalogo

krasnih razglednic

s cvetlicami in raznimi verzi komad po 5 kr.

(Zunanja naročila izvršujejo se točno in le proti predplačilu.)

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vailjevati drugih izdelkov cikorijskega, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravi bobovi kavi, ki vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda“.

Dobiva se povsod.

(140) 8—8 Zaloga pri

IVAN JEBAČINU v Ljubljani.

Prostovoljna prodaja.

Proda se hiša in vrt na Bregu pri Celju. Kupnina se izve v Celju, Gledališke ulice št. 7. (177) 2—2

Kamnoseška obrt v Celju

I. Weber-jevih naslednikov

priporoča se za vsakovrstna stavbinska in spominska dela. Strogo natančna postrežba, najnižje cene.

Velika zaloga nagrobnih spomenikov iz mramorja in granita.

Vožne karte in tovarni listi v

AMERIKO.

Kralj belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo. Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje Red Star Linie. Dunaj IV. Wienergürtel 20 ali pa Julij Popper, Bahnstr. 8, Innsbruck.

Na debelo in drobno!

Slovenei pozor na narodno trdiko!

Zahtevajte nogavice, rokavice in vse vrste pletenin iz

HRIBAR-jeve tovarne.

Glavna zaloga za Štajarsko

NARODNA TRGOVINA

KAROL VANIČ,

„Narodni dom“ **CELJE** „pri dobrem pastirju“.

Na debelo in drobno!